

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/347/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313214218
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1313214218.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Slovenská národná galéria, IČO: 00 164 712, Riečna ul. č. 1, Bratislava, zastúpený advokátom: Mgr. Ivan Petkov, Na víšku č. 12, Bratislava, proti odporkyni: D. Y. T., U. XX. XX. XXXX, R. A. Z. Č. X, R., zastúpená: GARANT PARTNER legal s. r. o., IČO: 36 856 380, Einsteinova ul. č. 21, Bratislava, o určenie neexistencie práva na pridelenie náhradného bytu alebo poskytnutie náhradného ubytovania, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16. apríla 2015, č. k. 11C/141/2013 - 129, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti m e n í tak, že navrhovateľ j e p o v i n ů zaplatiť odporkyni trovy konania vo výške 639,54 eur, k rukám právneho zástupcu odporkyne, do troch dní.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal určenia povinnosti odporkyni vypratať dvojizbový byt nachádzajúci sa H. R., na A. Z. Č. X, v budove patriacej navrhovateľovi, pôvodne uloženú rozsudkom Mestského súdu v Bratislave zo dňa 19. 07. 1990, č. k. 8Co/209/90 - 16, pod podmienkou pridelenia náhradného bytu alebo poskytnutia náhradného ubytovania do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporkyni trovy konania vo výške 510,58 eur, k rukám právneho zástupcu odporkyne, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 80 písm. c), § 120 ods. 1 O. s. p. a vecne tým, že navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno a v konaní nepreukázal také skutočnosti, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako zmenu pomerov na strane odporkyne a ktoré by mali za následok, že viazanie vypratania bytu na bytovú náhradu, by bolo v rozpore s dobrými mravmi, keď naopak, v konaní bolo preukázané, že navrhovateľ dlhodobo sťažuje odporkyni nerušené užívanie bytu, vedením evidencie, ktorú spája s telefonátmi na zisťovanie pohybu osôb v jej byte, nedostatočným vykurovaním a podobne, z dôvodu ktorého nemožno okolnosť, že sa odporkyňa stará o starých a chorých rodičov a preto sa v byte nezdržiava denne a nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, označiť za zneužívanie práva alebo konanie v rozpore s dobrými mravmi, pre ktoré by právo na poskytnutie bytovej náhrady zaniklo. Uviedol, že navrhovateľ síce mal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže v konaní išlo o určenie, či výkon práva a povinností nie je v dôsledku neskôr zmenených pomerov na strane odporkyne v rozpore s dobrými mravmi a súdom uložená povinnosť vypratania bytu nie je viazaná na pridelenie náhradného bytu, alebo náhradného ubytovania, ak neskôr po rozhodnutí súdu príde k zmene pomerov s tým, že navrhovateľ nepreukázal zmenu pomerov na strane odporkyne, ktorá by mala za následok jej vypratanie z bytu, ktorý sa nachádza v jeho priestoroch bez bytovej náhrady, čo by bolo v rozpore s dobrými mravmi, keď neuniesol dôkazné bremeno a neponúkol, ani nevedel ponúknuť také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázali skutočnosti rozhodujúce pre výsledok sporu. Poukázal na to, že odporkyňa neprestala predmetný byt užívať, keď skutočnosť, že po určitú dobu sa v byte nezdržiavala z dôvodu poskytovania pomoci svojim rodičom, ktorí sú vo vysokom veku,

trpia vážnymi zdravotnými problémami (jej matka podstúpila v roku 2012 operáciu platničiek a jej otec trpí cukrovkou, v dôsledku ktorej mu amputovali prsty ľavej nohy), ako aj preto, že ako učiteľka na jazykovej škole absolvovala viacero stáží a seminárov v zahraničí aj na území Slovenskej republiky a sama mala zdravotné problémy, z dôvodu ktorých absolvovala liečenie v Tatranskej Kotline, nemožno považovať, že sa z bytu odsťahovala, alebo ho prestala užívať, pričom právoplatné rozhodnutie súdu o povinnosti odporkyne vypratať byt do pätnástich dní od pridelenia náhradného bytu alebo náhradného ubytovania je právoplatné, zmenené nebolo, v čase rozhodovania súdu bola odporkyňa rozvedená, jej manželovi bolo zrušené právo tento byt užívať, avšak ona sa z bytu nikdy nevysťahovala a naďalej ho užívala. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne tým, že odporkyňa mala plný úspech v konaní a preto jej proti neúspešnému navrhovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 510,58 eur, ktoré vyčíslila podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pričom jej priznal odmenu za 4 úkony právnej pomoci á 61,87 eur (príprava a prevzatie zastupovania, vyjadrenie k návrhu zo dňa 15. 07. 2014, účasť na pojednávaniach dňa 10. 07. 2014 a dňa 28. 10. 2014) a za 2 úkony právnej pomoci á 64,53 eur (účasť na pojednávaniach dňa 22. 01. 2015 a dňa 16. 04. 2015), režijný paušál 4 x 8,04 eur, 2 x 8,39 eur a príslušnú sadzbu DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky s tým, že jej nepriznal náhradu cestovných nákladov a náhradu za stratu času z dôvodu, že tieto neboli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania, podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa z dôvodu, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a navrhla rozsudok v napadnutej časti zmeniť a navrhovateľovi uložiť povinnosť zaplatiť jej trovy konania vo výške 639,54 eur, k rukám jej právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedla, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania nepriznal jej právnenému zástupcovi náhradu výdavkov súvisiacich s cestovným a stratou času, dôvodiac tým, že neboli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, pričom súd prvého stupňa mal pri pojme „účelnosti“ vynaložených nákladov prihliadať na vhodne zvolený, primeraný a účelne zdôvodnený spôsob dopravy, ktorá bola nevyhnutná, a aj napriek tomu, že jej právny zástupca a súd prvého stupňa sídli v rovnakom meste, sídlo jej právneho zástupcu je v inom okrese ako sa nachádza sídlo prvostupňového súdu, pričom podľa rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 09. 11. 2010, sp. zn. 5MCdo/21/200) je použitie motorového vozidla na presun medzi sídlom právneho zástupcu a súdom prvého stupňa vhodné, a to aj vzhľadom na výšku náhrady za stratu času, ktorá môže byť pri použití tohto relatívne nákladnejšieho dopravného prostriedku oproti dopravnému prostriedku verejnej dopravy v konečnom dôsledku efektívnejšia, nakoľko použitie motorového vozidla je časovo menej náročné.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporkyne písomne nevyjadril.

Odvolací súd vec preskúmal viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže odvolanie sa týka tej časti rozsudku, ktorá má povahu uznesenia a nejde o vec samu (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne je dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti je potrebné zmeniť.

V posudzovanej veci je predmetom odvolacieho konania posúdenie vecnej správnosti rozsudku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporkyni trovy, ktoré jej v konaní vznikli, vzhľadom na jej úspech v konaní.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa rozhodol posudzovanú vec na pojednávaní dňa 16. 04. 2015 rozsudkom tak, že návrh zamietol a zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť odporkyni trovy konania vo výške, ktorá bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozsudku k rukám právneho zástupcu odporkyne do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia s tým, že odporkyňa si podaním zo dňa 20. 04. 2015 (podanie bolo podané na pošte dňa 17. 04. 2015) uplatnila a vyčíslila trovy konania splnomocneným advokátom v celkovej sume 639,54 eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 510,58 eur, náhrady výdavkov súvisiacich s cestovným v sume 19,44 eur a náhrady za stratu času v sume 109,52 eur.

Súd prvého stupňa rozsudkom v napadnutej časti priznal odporkyni právo na plnú náhradu trov konania vychádzajúc z princípu úspechu v spore podľa § 142 ods. 1 O. s. p. s tým, že náhradu nákladov vynaložených na cestovné a náhradu za stratu času uplatnenú jej právny zástupcom nepriznal z dôvodu, že neboli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia, je vždy povinný skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom v spore, ako i skutočnosť, či nie sú splnené podmienky pre postup podľa § 150 O. s. p.; nie je rozhodujúce, či je tomu tak pri uplatňovaní práva alebo jeho bránení. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze.

Podľa § 1 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, vyhláška upravuje spôsob určenia a výšku odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času advokáta za právne služby poskytované klientom na základe dohody alebo ustanovenia na to oprávneným orgánom.

Podľa § 15 písm. a), b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z., advokát má popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky na znalecké posudky preklady a odpisy a náhradu za stratu času (§ 17).

Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení vyplýva možnosť advokáta uplatniť účelne vynaložené náhrady cestovných výdavkov, ako aj náhradu za stratu času, pričom v prípade náhrad cestovného sa ich účelnosťou rozumie najmä voľba vhodného dopravného prostriedku s ohľadom na sídlo advokátskej kancelárie a miesto procesného úkonu (napr. pojednávania súdu), jeho dostupnosťou z hľadiska vlakovkej alebo autobusovej dopravy ako lacnejších foriem cestovania, avšak súčasne treba brať do úvahy i výšku náhrady za stratu času, ktorá môže byť pri použití relatívne nákladnejšieho dopravného prostriedku (napr. osobného motorového vozidla oproti dopravnému prostriedku verejnej dopravy) v konečnom dôsledku efektívnejšia, než u iného menej nákladného spôsobu dopravy.

Z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca odporkyne sa riadne dostavil na pojednávania nariadené súdom prvého stupňa (dňa 10. 07. 2014, 28. 10. 2014, 22. 01. 2015, 16. 04. 2015) a svojim konaním nespôsobil žiadne prietahy, či neúčelné realizované úkony súdu, z dôvodu ktorého nemožno náklady právneho zastúpenia, ktoré si vyčíslil právny zástupca odporkyne považovať za neúčelné. Postup súdu prvého stupňa smerujúci k tomu, že z nákladov na právne zastúpenie vylúčil náhradu cestovného a náhradu za stratu času (v tomto prípade uplatňovaných v súvislosti s účasťou na pojednávaniach) len z dôvodu, že neboli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, nezodpovedá sledovanému cieľu, tak ako to má na mysli ust. § 142 až § 150 O. s. p. a dotknutá právna úprava o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (vyhláška č. 655/2004 Z. z.) v spojení s čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v tom, že zmyslom a účelom inštitútu náhrady trov konania pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon; tieto sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne (II. ÚS 31/04).

Odvolací súd sa preto stotožnil s tvrdením odporkyne v podanom odvolaní, že súd prvého stupňa rozhodol vecne nesprávne, keď jej právny zástupcovi nepriznal náhradu cestovného (§ 15 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) a za stratu času (§ 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), nakoľko osobitný charakter výkonu funkcie advokáta odôvodňuje použitie vlastného cestného motorového vozidla na

cestu za úkonom právnej služby do miesta, ktoré nie je totožné so sídlom jeho advokátskej kancelárie, a preto pôjde, bez ohľadu na vzdialenosť, vždy o účelne vynaložené cestovné náklady, na náhradu ktorých má advokát nárok. Uvedená zásada platí aj pri cestách v jednom meste, ak sa cestné motorové vozidlo použije z okresu do okresu s tým, že je potrebné rozlišovať medzi pojmi „mesto“ a „miesto“, pričom štyri úkony právnej služby (cesta na pojednávania v dňoch 10. 07. 2014, 28. 10. 2014, 22. 01. 2015, 16. 04. 2015, Bratislava /Petržalka/ - Bratislava /Nové mesto/ tam a späť) boli uskutočnené síce v meste Bratislava, avšak v inom mieste súdu (okres Bratislava III - Nové mesto), ako je sídlo advokáta (okres Bratislava V - Petržalka), a rovnaký postup sa vyžaduje aj v súvislosti s priznávaním náhrady za stratu času.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že právnenému zástupcovi odporokyne priznal, okrem odmeny vo výške 510,58 eur, podľa ust. § 15 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. aj náhradu cestovných nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho účasťou na pojednávaniach v celkovej výške 128,96 eur, za cestu na pojednávanie a späť (sídlo AK v Bratislave, Petržalka - sídlo súdu prvého stupňa, Nové Mesto) dňa 10. 07. 2014, cestovné vo výške 5,01 eur (základná náhrada za 1 km jazdy vo výške 0,183 eur x 17,6 km = 3,22 eur, náhrada za spotrebované pohonné hmoty: 17,6 (km) x 0,075 (l) x 1,357 (eur/l) = 1,79 eur, spolu 5,01 eur), za cestu na pojednávanie a späť (sídlo AK v Bratislave, Petržalka - sídlo súdu prvého stupňa, Bratislava, Nové Mesto) dňa 28. 10. 2014, cestovné vo výške 4,93 eur (základná náhrada za 1 km jazdy vo výške 0,183 eur x 17,6 km = 3,22 eur, náhrada za spotrebované pohonné hmoty: 17,6 (km) x 0,075 (l) x 1,292 (eur/l) = 1,71 eur, spolu 4,93 eur), za cestu na pojednávanie a späť (sídlo AK v Bratislave, Petržalka - sídlo súdu prvého stupňa, Bratislava, Nové Mesto III) dňa 22. 01. 2015 - cestovné vo výške 4,72 eur (základná náhrada za 1 km jazdy vo výške 0,183 eur x 17,6 km = 3,22 eur, náhrada za spotrebované pohonné hmoty: 17,6 (km) x 0,075 (l) x 1,135 (eur/l) = 1,50 eur, spolu 4,72 eur), za cestu na pojednávanie a späť (sídlo AK v Bratislave, Petržalka - sídlo súdu prvého stupňa, Bratislava, Nové Mesto) dňa 16. 04. 2015 - cestovné vo výške 4,78 eur (základná náhrada za 1 km jazdy vo výške 0,183 eur x 17,6 km = 3,22 eur, náhrada za spotrebované pohonné hmoty: 17,6 (km) x 0,075 (l) x 1,184 (eur/l) = 1,56 eur, spolu 4,78 eur) a náhradu za stratu času v sume 109,52 eur podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., za účasť na pojednávaniach dňa 10. 07. 2014 a 28. 10. 2014 vo výške 53,60 eur (4 x 13,40 eur), na pojednávaniach dňa 22. 01. 2015 a 16. 04. 2015 vo výške 55,92 eur (4 x 13,98 eur) s tým, že trovy konania odporokyne predstavujú celkovú sumu 639,54 eur (odmena + 20 % DPH + náhrada za stratu času + náhrada cestovných výdavkov, 4 x 61,87 eur + 2 x 64,53 eur + 4 x 8,04 eur + 2 x 8,39 eur + 20 % DPH + 19,44 eur + 109,52 eur), ktorú uložil navrhovateľovi zaplatiť k rukám jej právneho zástupcu podľa § 149 ods. 1 O. s. p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a ich náhradu úspešnej odporokyni nepriznal, nakoľko návrh na ich priznanie nepodala (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.